

Sygn. akt V KK 352/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 23 lutego 2017 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Jarosław Matras (przewodniczący)

SSN Dorota Rysińska

SSA del. do SN Marzanna Piekarska-Drażek (sprawozdawca)

Protokolant Patrycja Kotlarska

przy udziale prokuratora Prokuratury Krajowej Józefa Gemry,
w sprawie **Z.G.**

oskarżonego z art. 13 § 1 kk w zw. z art. 286 § 1 kk i in.

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na rozprawie

w dniu 23 lutego 2017 r.,

kasacji wniesionej przez pełnomocników oskarżycielki subsydiarnej
od wyroku Sądu Okręgowego w W.

z dnia 21 czerwca 2016 r., sygn. akt IV Ka .../16,

uchylającego wyrok Sądu Rejonowego w W.

z dnia 21 stycznia 2016 r., sygn. akt II K .../14, i umarzającego postępowanie karne

1. uchyła zaskarżony wyrok i sprawę przekazuje Sądowi

Okręgowemu w W. do ponownego rozpoznania;

**2. zarządza zwrot opłaty kasacyjnej w kwocie 450 (czterystu
pięćdziesięciu) zł na rzecz oskarżycielki subsydiarnej R. C.**

UZASADNIENIE

Pokrzywdzona R. C., po wydaniu powtórnego postanowienia o umorzeniu śledztwa przez Prokuraturę Rejonową w W., w sprawie sygn. akt 1 Ds. .../14, wniosła do Sądu Rejonowego w W. subsydiarny akt oskarżenia przeciwko Z. G. Oskarżonemu zarzuciła usiłowanie oszustwa z użyciem weksla in blanco, tj. przestępstwo z art. 13 § 1 k.k. w zw. z art. 286 § 1 k.k.

Sąd Rejonowy w W. wyrokiem z dnia 21 stycznia 2016 r., w sprawie sygn. akt II K .../14, uznał Z.G. za winnego przestępstwa z art. 270 § 2 k.k. w zw. z art. 13 § 1 k.k. w zw. z art. 286 § 1 k.k. i za to na podstawie art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 3 k.k. wymierzył mu karę roku pozbawienia wolności, której wykonanie warunkowo zawiesił na 3 lata próby, na podstawie art. 69 § 1 i 2 k.k. i art. 70 § 1 pkt 1 k.k.

Apelację od powyższego wyroku wniósł obrońca oskarżonego, zarzucając na wstępie naruszenie art. 439 § 1 pkt 5 k.p.k. w zw. z art. 17 § 1 pkt 9 k.p.k. w zw. z art. 55 § 1 i 2 k.p.k., art. 56 § 2 i art. 330 § 2 k.p.k. poprzez prowadzenie postępowania sądowego mimo upływu terminu do wniesienia subsydiarnego aktu oskarżenia. Skarżący wniósł w związku z tym o uchylenie wyroku i umorzenie postępowania.

Podnosząc nadto inne zarzuty wobec rozstrzygnięcia Sądu I instancji wniósł o zmianę wyroku i uniewinnienie oskarżonego.

Sąd Okręgowy w W. rozpoznał apelację obrońcy oskarżonego tylko w zakresie zarzutu naruszenia art. 439 § 1 pkt 9 k.p.k. i uznając istnienie bezwzględnej przesłanki odwoławczej, wyrokiem z dnia 21 czerwca 2016 r., w sprawie sygn. akt IV Ka .../16, uchylił zaskarżony wyrok i na podstawie art. 17 § 1 pkt 9 k.p.k. umorzył postępowanie w sprawie.

Kasację od tego wyroku wniósł pełnomocniczki oskarżycielki subsydiarnej zarzucając rażące naruszenie prawa procesowego, które mogło mieć wpływ na treść wyroku, poprzez naruszenie przepisów:

1. art. 439 pkt 9 k.p.k. w zw. z art. 17 § 1 pkt 9 k.p.k. i art. 55 § 1 k.p.k. polegające na błędnym obliczeniu terminu do wniesienia a/o poprzez wliczenie do tego terminu „dnia od którego liczy się termin” (daty odebrania powiadomienia o umorzeniu śledztwa),

2. art. 123 § 1 i 2 k.p.k. poprzez opisane powyżej obliczenie terminu do wniesienia aktu oskarżenia,

3. art. 123 § 3 k.p.k. polegające na uznaniu, że termin do wniesienia oskarżenia upłynął dn. 19 czerwca 2014 r., podczas gdy dzień ten był dniem wolnym od pracy.

Skarżące wniosły o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy Sądowi Okręgowemu do ponownego rozpoznania.

Prokurator, w pisemnej odpowiedzi na kasację, podzielił ostatni z jej zarzutów oraz wniosek.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje;

Sąd Okręgowy w W. dopuścił się rażącego naruszenia art. 123 § 3 k.p.k., co skutkowało błędnym uznaniem istnienia bezwzględnej przyczyny odwoławczej z art. 439 § 1 pkt 9 k.p.k. W związku z powyższym należało uznać zarzut trzeci kasacji za w pełni uzasadniony. Zarzut pierwszy i drugi kasacji, dotyczące w istocie tej samej tezy o niewliczaniu do biegu terminu procesowego dnia powiadomienia pokrzywdzonej o powtórnym umorzeniu postępowania, pozostają bez związku ze sposobem obliczenia terminu, który przyjął Sąd Okręgowy. Sąd ten bowiem dochował zasad wskazanych w art. 123 § 1 i 2 k.p.k., tj. nie wliczał do biegu terminu dnia odbioru przez pokrzywdzoną odpisu postanowienia z dnia 11 kwietnia 2014 r. o umorzeniu śledztwa, jak też prawidłowo ustalił dzień, w którym, zgodnie z w/w przepisami kończyłby się termin do wniesienia subsydiarnego aktu oskarżenia, określony w art. 55 § 1 k.p.k. Na stronie 6 uzasadnienia wyroku Sąd Okręgowy poczynił niekwestionowane ustalenia odnośnie do daty odbioru przez pokrzywdzoną odpisu postanowienia prokuratora o powtórnym umorzeniu postępowania przygotowawczego, tj. dniu 19 maja 2014 r. (k. 60, akt 1 Ds. .../14). Przyjmując miesięczny termin do wniesienia subsydiarnego aktu oskarżenia, o którym mowa w art. 55 § 1 k.p.k. i stosując art. 123 § 2 k.p.k., stanowiący, że koniec terminu przypada na dzień miesiąca, który odpowiada początkowi terminu słusznie uznał, że dniem tym jest 19 czerwca 2014 r. Błąd Sądu Okręgowego polegał na tym, że traktując nadanie przesyłki z aktem oskarżenia następnego dnia, tj. 20 czerwca 2014 r. jako spóźnione, zupełnie pominął treść § 3 art. 123 k.p.k., z którego wynikało prawo strony do wniesienia pisma tego właśnie dnia. Miesięczny

termin do wniesienia subsydiarnego aktu oskarżenia, obliczony zgodnie z art. 123 § 1 i 2 k.p.k. do dnia 19 czerwca 2014 r., uległ przedłużeniu na mocy § 3 tegoż przepisu do dnia następnego, jako że 19 czerwca 2014 r. był świętem (czwartek – Boże Ciało) – dniem wolnym od pracy (zgodnie z ustawą z dn. 18.01.1951 r. ze zm. – tekst jedn. Dz. U. z 2015 r. poz. 90). Wolą ustawodawcy, jeżeli koniec terminu przypada na dzień uznany przez ustawę za wolny od pracy, jest aby czynność można było wykonać następnego dnia. Art. 123 § 3 k.p.k. dotyczy wszystkich rodzajów terminów procesowych, w tym także terminu prekluzyjnego do wniesienia subsydiarnego aktu oskarżenia (T. Grzegorzczak KPK Komentarz, t. I, wyd. 6, 2014 r. kom do art. 123 k.p.k.).

Kwestią bezsporną jest to, że ówczesna pełnomocnik R. C. nadała subsydiarny akt oskarżenia w Urzędzie Pocztownym W. w dniu 20 czerwca 2014 r. Nadanie pisma w placówce zajmującej się doręczeniami korespondencji, przed upływem terminu (termin z art. 123 § 1 – 3 k.p.k.) powoduje, zgodnie z art. 124 k.p.k., że termin jest zachowany. Na karcie 2 akt sprawy, sygn. II K .../14, znajduje się koperta z dwiema pieczęciami jednostki pocztowej, z datą 20.06.2014 r. oraz pieczęcią kancelarii adwokackiej. Na akcie oskarżenia widnieje taka sama data jego sporządzenia, co nie jest oczywiście okolicznością rozstrzygającą o dochowaniu terminu, podobnie jak bez znaczenia jest podnoszona przez Sąd Okręgowy data wpływu przesyłki do Sądu. Wydaje się, że akcentowanie tej ostatniej daty w pkt 1 apelacji obrońcy oskarżonego, kosztem ujawnienia tego, że koniec terminu przypadał na dzień świąteczny, wpłynęło tak sugestywnie na Sąd Okręgowy, że nie dochował staranności w ustaleniu okoliczności, o której mowa w art. 123 § 3 k.p.k. Rażąco uchybienie temu przepisowi polegało właśnie na tym, że Sąd odwoławczy poprzestał na podstawowym obliczeniu terminu, stosując art. 123 § 1 i 2 k.p.k. – uznał za koniec terminu dzień 19.06.2014 r. – zaniechał zaś sprawdzenia, czy czynność dokonana następnego dnia nie miała swego umocowania w § 3 art. 123 k.p.k. Naruszenie wskazanego przepisu, podniesione w pkt 3 kasacji, jest oczywiste, a umorzenie postępowania na podstawie art. 17 § 1 pkt 9 k.p.k. bezpodstawne. Subsydiarny akt oskarżenia w sprawie oskarżonego Z.G. został wniesiony w terminie, dlatego apelacja wywiedziona w tej sprawie podlegała rozpoznaniu.

Z powyższych względów Sąd Najwyższy uchylił zaskarżony wyrok i przekazał sprawę Sądowi Okręgowemu w W. do rozpoznania.

kc